

Rat u Ukrajini. Dnevni izveštaj. 10.00 časova, 27-28.03.2022.

Spoljna politika. Američki predsednik Bajden doputovao je u Poljsku u petak da se sastane sa američkim trupama, ukrajinskim izbeglicama i brojnim zvaničnicima, uključujući ukrajinskog ministra spoljnih poslova i ministra odbrane. On je u nedelju uveče održao zvanični govor u Varšavi sa glavnom [porukom](#): „Ono što se dešava u Ukrajini promeniće 21. vek. Ovo nije rat Rusije protiv Ukrajine, ovo je rat tiranije protiv celog sveta. Sjedinjene Države će nepokolebljivo biti uz Ukrajinu u apsolutno svemu do pobeđe Ukrajine. Ništa neće naterati SAD da se okrenu od Ukrajine i oslabe podršku koju joj pružamo, naprotiv, veze između dve zemlje će samo jačati. U isto vreme, neće biti brze pobeđe. Moramo da budemo jasni: ni ova bitka neće biti dobijena za nekoliko dana ili meseci. Moramo da se pripremimo za dugu borbu koja je pred nama.” Međutim, Bajdenova nestandardna primedba da Putin „ne može da ostane na vlasti“ [izazvala je neke rasprave](#) čak i u njemu bliskim krugovima. Jedan broj zvaničnika je kasnije pojasnio da ni SAD ni EU ne žele da nametnu promenu režima u Rusiji. U međuvremenu, američki predsednik je najavio dalje sankcije, odnosno zatvaranje američkih i evropskih luka za ruska plovila. Stav Ukrajine ostaje nepromenjen: uz sankcije, potrebno je više oružja da bi se sprečili dalji vazdušni napadi i raketni napadi.

Gradovi na udaru. Prema Ministarstvu odbrane, u subotu su okupatori potisnuti 35-70 km od **Kijeva**. Međutim, redovni artiljerijski udari se nastavljaju. Najpre su ruske vojne snage u subotu izvršile invaziju na grad **Slavutič** i zauzele tamošnju gradsku bolnicu. Tokom lokalnog mirnog mitinga, ruske trupe su bacile granate na demonstrante. Oni su takođe oteli gradonačelnika grada, koji je posle nekoliko sati pušten. Kasnije u toku dana pojavile su se informacije da je grad pod ruskom kontrolom, ali nakon provere ima li u gradu naoružanja, ruske trupe su se pregrupisale i zauzele sve blokove na prilazima gradu. Tokom vikenda Rusija je lansirala brojne rakete na **rafinerije nafte i gasa**. U **Lavovu** su krstareće rakete pogodile fabriku rafinerije nafte i gasa koja pripada Ukrajinskoj železnici i jednu od gradskih fabrika. Ove rakete su lansirane iz Sevastopolja. [Državne službe za vanredne situacije](#) ugasile su požar u fabrici posle skoro 16 sati. Ministarstvo odbrane Rusije [potvrdilo je](#) napad na Lavov. Granatiranje u Lavovu poklopilo se sa posetom predsednika Bajdena poljskom gradu blizu granice, gde se sastajao sa ukrajinskim izbeglicama neposredno pre svojih sastanaka u Varšavi kasnije tokom dana. Istog dana, raketa je pogodila fabriku rafinerije nafte u **Dubnu, blizu Rivna**. Postrojenje je potpuno uništeno. Sličan napad pogodio je **Luck** u nedelju - rakete lansirane iz Belorusije pogodile su i tamošnju rafineriju nafte. U nedelju uveče, skoro istovremeno su registrovane jake eksplozije u Lucku, Kijevu, Rivneu, Harkovu i Žitomiru. U Černihovu, lokalne vlasti navode da je lakše prebrojati neoštećene kuće jer je većina gradske infrastrukture ili oštećena ili uništena. Nuklearna istraživačka ustanova u Harkovu ponovo je napadnuta. Nastavljaju se teške borbe za kontrolu Izjumama u oblasti Harkov. U blizini Avdijevke, u Donjeckoj oblasti, Rusi navodno koriste [zabranjenu fosfornu municiju](#).

Mariupolj. Gradsko veće Mariupolja saopštilo je da su ruski okupatori isterali lekare i pacijente iz Prve gradske bolnice, zajedno sa ljudima koji su se krili od granatiranja u podrumu, ukupno oko 700 ljudi. U međuvremenu, gradonačelnik grada [navodi](#) da je 50% stanovništva evakuisano iz grada (od ukupno 540 hiljada stanovnika pre rata), među kojima je i oko 60 hiljada ljudi koji su humanitarnim koridorom otišli na teritoriju pod kontrolom Ukrajine. Prema preliminarnim procenama, 20-30 hiljada građana Mariupolja je deportovano na okupirane teritorije ili u Rusiju. 90% gradske infrastrukture je ili oštećeno ili uništeno. Humanitarni i evakuacioni koridori neće raditi u ponedeljak, 28. marta, pošto ukrajinski obaveštajci upozoravaju na provokacije ruskih trupa.

Oslobođenje. Trostjanec, Sumska oblast, oslobođen je od ruske vojske posle višednevne okupacije. U regionu Zaporozžja, jedinice teritorijalne odbrane oslobodile su od osvajača dva sela — Poltavku i Malinovku.

Otmice i deportacije. U Melitopolju su ruske trupe okupile načelnike stambenih jedinica i ponudile im da prijave stanove „u kojima žive fašisti“. Naime, ovo se odnosi na sve one koji su opozicija ruskim snagama i pokazuju podršku ukrajinskoj vladi. Grupa za zaštitu ljudskih prava Euromaidan SOS [saopštava](#) da je najmanje 36 ljudi oteto ili nestalo od početka rata. Organizacija poziva na podršku za oslobađanje nestalih, jer se nastavljaju napadi na aktiviste i opoziciju.

Irina Verščuk, ministarka za privremeno okupirane teritorije, [obavestila](#) je da ruske trupe planiraju da deportuju etničke Jermene, Azerbejdžance i Turke Meshetince iz Hersona na privremeno okupirani Krim.

Energetska sigurnost. CERN, Evropska organizacija za nuklearna istraživanja, [obustavlja](#) učešće naučnika CERN-a u svim naučnim komitetima institucija koje se nalaze u Ruskoj Federaciji i Republici Belorusiji, i obrnuto; suspenduje sve predstojeće događaje kao i nove sporazume vezane za Rusiju ili Belorusiju.

Saznajte više o (ne)zavisnosti Evrope od ruskog gasa u našem novom [informativnom listu](#).

Mediji. Od početka rata velikih razmera protiv Ukrajine, 12 novinara je poginulo, a 10 je povređeno, [izvestila je](#) generalna tužiteljka Irina Venediktova. Rusija je počinila 148 zločina nad novinarima i medijima u Ukrajini. Više od 70 medija bilo je prinuđeno da se ugasi zbog uređivačkih zaplana, pretnji i privremene okupacije. Zabeleženo je šest slučajeva otmice i mučenja novinara.

Međunarodni mediji naišli su na žestoku kritiku, uklj. Si-En-En i Skaj njuz, dok su nastavili da prenose uživo granatiranje Lavova iz prostorija blizu eksplozije u subotu. Trenutno postoje ograničenja za izveštavanje, postavljanje fotografija ili live striming raketnih udara pre zvaničnih izjava vlasti jer bi to moglo pomoći da se prilagodi cilj i omogući ponovni napad.

Predsednik Zelenski je dao [virtuelni intervju ruskim opozicionim medijima](#) — „Zigar“, „Dožd“, „Meduza“, „Komersant“ i „Novaja gazeta“. Nakon intervjuja, ruski regulator, Roskomnadzor, pozvao je medije da se uzdrže od objavljivanja intervjuja. Novinari van Rusije su to ipak objavili. Glavne poruke su bile:

- Garancije bezbednosti su prioritet u pregovorima.

– Ukrajina je spremna za razmenu zarobljenika i mrtvih. Međutim, Rusija ne pokazuje interesovanje da vrati njihove leševe: „To je strašno. Kad je takav odnos prema svome – kakav je odnos prema drugima.“

– Putin je osramotio ruski jezik u Ukrajini, a Ukrajinci će se stideti da ga koriste. Odnos prema Rusima se neviđeno pogoršao. Došlo je do globalnog, istorijskog, kulturnog raskola, što je mnogo gore od rata.

– Ukrajinska vizija pobede — da se što više smanji broj žrtava, da se smanji trajanje ovog rata. Rusija mora da povuče svoje trupe nazad, kao što je bila pre 24. februara, pre napada.

Kultura. [Memorijal holokausta u Drobnikom Jaru](#) kod Harkova oštećen je usled ruskog artiljerijskog granatiranja. Prema Harkovskom državnom arhivu, tamo je streljano između 16.000 i 20.000 žrtava Holokausta. To je drugi spomenik holokaustu koji je granatiran — 1. marta ruski projektili su pogodili Babinji Jar u Kijevu. Ukrajinska vlada je uspostavila [bazu podataka o navodnim ratnim zločinima protiv nasleđa zemlje](#), tako da se šteta može evidentirati - a oni koji su ih napadali jednog dana biti pozvani na odgovornost. [Pročitajte](#) kako muzejski kustosi i volonteri u Ukrajini pokušavaju da premeste ili zaštite umetnička dela, kulturne artefakte i javne spomenike dok ruska invazija nastavlja.

Pregovori. Sledeća runda pregovora između Ukrajine i Rusije biće održana 29. marta u Turskoj. Tačke dnevnog reda za ukrajinske predstavnike ostaju nepromenjene — bezbednosne garancije, teritorijalni integritet i suverenitet države.

Statistika:

● Generalštab Oružanih snaga Ukrajine saopštio je ukupne procenjene gubitke ruske vojske od 6 sati ujutro, 28. marta 2022: ljudstvo – oko 17.000, tenkovi – 586, APV – 1.694, artiljerijski sistemi – 302, MLRS – 95, protivvazdušni sistemi – 54, avioni sa fiksnim krilima – 123, helikopteri – 127, mekana vozila – 1150, čamci i laki gliseri – 7, cisterne za gorivo – 73, dronovi operativno-taktičkog nivoa – 66, specijalna oprema – 21.

Svaka pomoć znači, nijedan doprinos nije premali!

- **Delite najnovije informacije o situaciji u Ukrajini na društvenim mrežama, s lokalnim medijima ili širenjem ovog sažetka.**
- **Prijavite se za dobijanje redovnih informacija na mreži [Twitter](#) ili [na našem sajtu](#).**
- **Možete podržati naš projekat donacijom na platformi PayPal. Više informacija [ovde](#).**

Hvala vam što podržavate Ukrajinu! Slava Ukraini!